

Kompetence získávané prostřednictvím e-learningu (Mgr.Kamil KopeckýPh.D.)

Obsah kapitoly

Text kapitoly

Při zavádění e-learningových kurzů k podpoře presenční výuky na naší fakultě (Fakulta informatiky a managementu na univerzitě v Hradci Králové) jsme v humanitních předmětech předpokládali, že dojde:

- k překonání negativního vztahu posluchačů (zejména posluchaček) k možnostem využívání ICT při studiu
- zvýšení počítačové gramotnosti posluchačů
- aktivnějšímu a kreativnějšímu zapojení posluchačů do dotváření podoby kurzu
- zdokonalení posluchačů v presenčních dovednostech
- navázání partnerství s učiteli a ostatními studenty ve virtuální komunitě i mimo ni
- větší spokojenosti studentů s tím, že mají soustředěny podstatné předpoklady přípravy k úspěšnému splnění požadavků zkoušky (popř. státní zkoušky) na jednom místě
- bude studentům vyhovovat možnost individuální komunikace (zejména e-mail) s vyučujícím
- Tyto předpoklady byly splněny. Co studentům chybí a s čím jsme nijak zvlášť nepočítali, když jsme kurz připravovali, je **hlas učitele**. Protože kurzy, o nichž píšu, jsou určeny k podpoře presenční formy a studenti se s učitelem běžně v kontaktní výuce setkávají, dá se předpokládat, že v distanční formě bude tento deficit pocítován ještě více.

- Empirického šetření zaměřeného na využívání a hodnocení e-learningových kurzů v oboru „Management cestovního ruchu“ se zaměřením na rozšířenou výuku německého jazyka v akademickém roce 2004/2005 se zúčastnilo 79 studentů. Zadání bylo analogické jako v roce 2003/2004. Výsledky se nepatrně lišily (viz tabulka). Přibýlo konstatování, že je těchto kurzů zatím málo, a že je to při vybavení Fakulty informatiky a managementu velká škoda.
- Studentům byly zadány tyto orientační otázky:
- jaké jsou možnosti a limity využívání WebCT při výuce humanitních předmětů?
- Co v kurzech postrádáte?
- Jaké máte výhrady, koické náměty?
- Co na kurzech hodnotíte pozitivně?
- Motivy ze studentských úvah (úvahy odevzdalo téměř 100 % studentů, kteří v e-learningových kurzech tohoto oboru pracovali) bylo podrobena frekvenční analýze a přiřazeny k typovým formulacím. Zcela převládaly pozitivní postřehy, jejichž absolutní čísla jsou uvedena v tabulce.
-

Názory (typová formulace)	2003/2004 - 91 respondentů	2004/2005 - 79 respondentů
Ucelenost, uspořádanost a přehlednost materiálů a dostatek informací	91	79
Soustředěny požadavky k zápočtům, zkouškám	87	79
Ukázky textů, metodické pokyny	81	78
Názornost	72	76
Atraktivnost	71	70
Speciální terminologické slovníky	65	73
Zveřejňování presentací	63	72

Zajímavé jsou názory na možnosti rozvoje komunikativních kompetencí. Studenti velmi oceňují velké množství cvičení a úkolů, které mohou v rámci virtuálního studijního prostředí řešit, a které mohou také samozřejmě přenést do prostředí reálného. Na prvním místě se při evaluacích kursů objevuje možnost formulovat otázky. Ze souboru cvičení se osvědčují zejména tyto:

- cvičení na rozvoj představivosti - sem patří např. cvičení soustředění, volných asociací a jejich jazykového zachycení (může být v jazyce mateřském, ale i v jazyce cizím)
- cvičení kreativity - např. jazyková pohotovost, asociční pohotovost, myšlenková pohotovost
- cvičení plurality pravd a různých režimů řeči
- přiřazování názvů k abstraktivním obrázkům
- fenomenologický popis obrazu + mezisémiotický překlad
- výklad schémat
- vytvoření piktogramu
- napsání eseje, povídky, apokryfu, fiktivního dialogu
- cvičení na rozvoj kompetencí v mateřském jazyce, v cizím jazyce
- koláž zájmů
- drilová cvičení
- interpretace textů
- formulování otázek k určitým tématům, k textům
- cvičení argumentace „pro“ a „proti“
- příprava prezentací
- mluvní cvičení na základě dané osnovy
- mluvní cvičení „pohotovostní“ na předem neznámé téma - rozvoj schopnosti improvizace

Musím se přiznat, že v průběhu studia a práce v rámci e-learningových kurzů se postupně daří překonávat často apriorně negativistické a neofobické postoje.

